

Una sospita

Max Cahner

L'escamesa enurgumènica de què fou objecte el catalanòfil nord-americà David H. Rosenthal el passat dia 26 de gener, a la sala de sessions de l'Ajuntament de València, per part d'un grup de blaveros ha estat prou àmpliament comentada i lamentada a la premsa diària —si més no, a la que llegim a Barcelona— i en un dels darrers números d'EL TEMPS, perquè no calgui ara afegir-hi cap més consideració de condemna dels agressors i de desgreuge a qui es veié convertit en la víctima de torn d'una estratègia matusserament inspirada en l'acció directa del vell sindicalisme revolucionari o, més exactament, en la transposició que en féu el nacional-socialisme en l'àmbit polític i cultural amb la finalitat d'anihilar la democràcia i d'instaurar el racisme.

El que em sembla convenient d'assenvalar, en canvi, és la impunitat

amb la qual actua aquest grup d'activistes i, sobretot, amb la complaença i, quan convé, complicitat, no solament dels reductes més nostàlgics del franquisme, sinó també de sectors polítics que es declaren fervorosament constitucionals. No hem oblidat encara la gran responsabilitat d'una bona part de la UCD valenciana, la dels Abril Martorell i Broseta, en la creació d'una dinàmica de violència anticatalana encara fa ben pocs anys, amb aquests mateixos representants del fanatisme blaveró com a agents provocadors. La desfeita de la UCD, les renúncies dels socialistes valencians als plantejaments nacionalistes originaris i el moderat distanciament entre els aliancistes i el «blaverisme» organitzat com a Unió Valenciana en el seu vessant parlamentari, havien provocat la disminució d'oportunitats de creació de

tensió i, sobretot, la manca de suport polític i material d'instàncies poderoses. Era notòria la «decadència» del grup que ara ha reaparegut increpant el professor Rosenthal. Hi haurà qui es preguntí si això pot tenir alguna cosa a veure amb la creació d'un nou partit per part dels Abril Martorell, Broseta, Manglano, etc., que vol disputar el mateix espai polític que el reformisme inspirat per Miquel Roca: els «maquiavèlics» exdirigents de la UCD haurien caigut de nou en la temptació de buscar rendiment electoral al foment de l'odi anticatalà. Ja veurem si els qui pensen així tenen raó; en tot cas, no sé que els polítics de qui hom sospita hagin lamentat públicament l'agressió al professor Rosenthal, com ho han fet els altres sectors polítics valencians, llevat de la blavera Unió Valenciana.

L'ètica com a esquer

Ignasi Riera

Ho vaig sentir a Madrid, en el marc d'una trobada organitzada pels «Cristians pel socialisme» i a la qual havíem estat invitats gent que no practicàvem en cap de les dues esglésies. (Sí, a l'ermita màgica del «socialisme-unificat-de-Catalunya»). I ho digué un dels homes de la Izquierda Socialista: «el PSOE ha fet ús de l'ètica per guanyar vots; però a l'hora de fer propostes polítiques, ha preferit optar pel «realisme polític». I això és perillós.

No sé, de veritat, *per a qui* és perillós: suposo que per a les silencioses majories cànides que ni poden ser honestament utòpiques, ni poden revoltar-se contra les conseqüències entristidores del «realisme polític».

A mi, em preocupa la primera part de la proposta: l'ús de l'ètica per a caçar vots. Entre altres coses, perquè allò que quedava a l'esquerra (si és que l'esquerra era alguna cosa més que un joc de semàfors) era la capacitat d'engrescar majories a favor de la utopia, en contra de l'assentament

definitiu en el reialme del fatalisme pessimista. ¿Puc, una vegada més, invocar el record de l'Alfons Comín, un dels predicadors constants a favor del combat utòpic? Sospito que per a ell aquesta capacitat fregoliana de jugar a amagar cartes, des d'una reiterada confessió d'honestetat (i no ho reitera l'home que n'és, o la dona, s'entén) per part del socialisme dels deu milions de majors d'edat, el revoltaria fins a la resposta decidida des d'una autonomia de l'ètica realment existent.

Perquè tot això, a més, ens porta cap a un estat perenne de perplexitat, impropri d'una civilització amb tants anys de coll. Si és just tractar de caçar vots —que la pitjor de les democràcies sempre és més interessant que la menys dolenta de les dictadures—, ho és també que individus i col·lectivitats vulguin ser-ne accionistes anònims. Allò que es deia consciència té drets que cap llei —¡ep!, *cap, ¡cap ni una!*— no pot vulnerar. I mesures coactives, sovint

invisibles, d'una eficàcia difícil d'igualar.

Hi ha un cert instint ètic que porta a dir que no —d'una manera si voleu irracional— a certes propostes. Fet que explicaria, per exemple, que hi hagués tants veritables resistents al franquisme ideològic dels anys quaranta, entre gent que ni escoltava ràdios forànies ni vivia amb el record de l'exultació republicana. O que hi hagi nacionalistes que són i se saben d'esquerres... malgrat la insistència barroera de teòrics i dirigents (amb una erudició política més respectuosa per una part de la lletra que per molta part de la música) sobre les dificultats de fer que el fil del nacionalisme passi pel forat de l'agulla de l'esquerra militant.

Bo serà, per tant, que el tal Flick financi un estudi sobre les relacions polítiques entre utopia i realisme. I que qui un dia va subvencionar Himmler faciliti avui l'estudi de les fronteres entre allò que és decent i allò que és eficaç.